

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Tilivelvollinen viranhaltija: kasvatus- ja opetusjohtaja Timo Jalonen

Tilivelvollisen viranhaltijan arvio talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta

Keskeiset toimintaympäristön muutostekijät

Toimintaympäristön keskeisiä muutoksia vuonna 2024 ovat olleet palvelujen kysynnän kasvu ja perustoiminnan muuttuminen entistä monikulttuurisemmaksi. Palvelukysyntä kasvoi tehtyjen lisättyjen aloituspaikkapäätösten perusteella voimakkaasti lukiokoulutuksessa. Vilkkaan maahanmuuton seurauksena palvelukysyntä kasvoi perusopetuksessa. Viimeistenkin koronarajoitusten poistuttua myös opistotoiminnan palvelukysyntä kasvoi voimakkaasti. Sen sijaan varhaiskasvatuksessa palvelukysyntä pysyi aiempien vuosien tasolla ja ammatillisen koulutuksen osalta hieman väheni.

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuudessa varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa monikielisten oppilaiden ja opiskelijoiden määrän kasvu oli huomattava. Tämä muutos on pitänyt ottaa huomioon palveluja suunniteltaessa.

Vuoden 2024 aikana on hyväksytty useita suuria rakennushankkeita varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Peruskoulujen osalta oppilasmäärä väistötiloissa saavutti keväällä maksimin ja jo syyskaudella tilanne kääntyi parempaan suuntaan.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden olennaiset poikkeamat

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen onnistui hyvin. Palvelukokonaisuudesta riippumattomien uudisrakentamishankkeiden osalta oli havaittavissa tiettyjä viiveitä.

Taloudellisten tavoitteiden osalta toimintatuotot ylittivät noin 4,4 miljoonaa euroa. Myyntitulot ylittivät talousarvion kaikkiaan 3,0 miljoonaa euroa. Myös palvelukokonaisuuden saamat tuet ja avustukset ylittivät 1,6 miljoonaa euroa.

Menot ylittivät kaikkiaan 6,4 miljoonaa euroa. Saatuja tukia ja avustuksia käytettiin henkilöstön palkkaamiseen, joten suurin osa 2,6 miljoonan ylityksestä voitiin kattaa tuista ja avustuksista saaduista rahoista. Palvelujen ostot ylittivät talousarvionsa 2,8 miljoonaa euroa. Suurin yksittäinen tekijä oli palvelusetelimenot, jotka ylittivät talousarvion 1,3 miljoonaa euroa. Myös kotikuntakorvausmenot ylittivät huomattavasti erityisesti siksi, että peruskouluikäisiä on sijoitettuna muualle kuin Turkuun. Tilapäistiloista johtuneet tilavuokrat ylittivät myös 1,0 miljoonaa euroa.

Kasvatuksen ja opetuksen talousarvion ulkopuolelta on todettava, että kasvatuksesta ja opetuksesta johtuvat valtionosuudet olivat merkittävässä kasvussa ja valtionosuustulot ylittivät myös talousarvion, koska perusopetuksen valmistava opetus maahanmuuton ja lukiokoulutus lisääntyneen oppilaaksioton vuoksi ovat olleet kasvussa. Valtionosuuksien kasvu kattoi hyvin kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuuden talousarvioylityksen.

Toiminnan tavoitteet

Pormestariohjelman toimenpiteet

Teema: Hyvinvoinnin edistäminen ja palveluiden kehittäminen – Hyvinvoiva Turku

Nro	Tavoite	Talousarvio 2024	Toteutunut 31.12.2024
23	Laajennetaan peruskoulun erikoisluokkatoimintaa. Lisätään kielipainotteisen varhaiskasvatuksen tarjontaa.	Toteutuksen ja vaikuttavuuden seuranta ja vaikuttavuus.	Peruskoulun erikoisluokkatoimintaa arvioitiin uudestaan 2/2024. Rieskalähteen koulun liikuntalinja aloittaa toimintansa 8/2025. Kielipainotteisen varhaiskasvatuksen tarjonnan lisääminen eteni kansainvälisen koulun

Nro	Tavoite	Talousarvio 2024	Toteutunut 31.12.2024
			varhaiskasvatusta koskevan suunnitelman osalta. Varhaiskasvatuksessa kehitettiin lisäksi yhteistyötä Turun yliopiston kanssa, jolloin yliopiston opiskelijat pitivät esiopetusryhmissä kielisuihkutusta; espanja, saksa ja ranska.
24	Selvitetään varhaiskasvatushenkilöstön mahdollisuudet täydennyskoulutukseen.	Tuetaan varhaiskasvatushenkilöstön osallistumista täydennyskoulutukseen.	Turku oli mukana kuuden suurimman kaupungin yhteisessä kehittämiskokonaisuudessa henkilöstön saatuuden lisäämiseksi. Paikallisella tasolla yhteistyötä tehtiin Turun yliopiston ja Turun ammattikorkeakoulun kanssa henkilöstön täydennyskoulutusten järjestämiseksi.
25	Turku on Suomen paras toisen asteen kouluttaja. Jokainen nuori valmistuu vähintään 2. asteen tutkintoon. Selvitetään lukiokoulutuksen laajentamista, jotta entistä useammalla turkulaisnuorella on mahdollisuus lukio-opintoihin Turussa.	Taito-kampuksen suunnittelu on käynnissä. Säännöllinen, kerran vuodessa syyslukukaudella tehtävä vakiokysely kouluille huolta-aiheuttavista oppilaista. Lukiokoulutuksen aloituspaikkojen määrän kasvattaminen 100:lla, tavoitekeskiarvoraja 7,6. Toisen asteen läpäisyn seuranta.	Taito-kampuksen suunnittelu eteni valtuuston kokouksessa 8/2024 tehdyn päätöksen mukaisesti. Rakentaminen käynnistyy vuoden 2025 aikana. Tilannetta huolta-aiheuttavista oppilaista seurataan säännöllisesti. Turun lukioiden aloituspaikkoja lisättiin kevään yhteishaussa kuudella kymmenellä aloituspaikalla. Tämän ansiosta edellisten vuosien korkeat sisäänpääsykeskiarvot laskivat aavistuksen toivotulla tavalla. Toisen asteen läpäisyä seurataan säännöllisesti osana oppivelvollisuuden toteutumista.
26	Työskennellään tinkimättä turvallisen koulunkäynnin eteen mm. ehkäisten koulukiusaamista ja -väkivaltaa.	Koulukohtaisten suunnitelmien seuranta. Uusien, tarvittavien toimintamallien suunnittelu ja käynnistäminen.	Yhteisöllisen opiskeluhuollon toimintamalleja sekä malleja ehkäistä kiusaamista, syrjintää, häirintää ja väkivaltaista käytöstä kehitettiin ja otettiin käyttöön kaikilla kouluasteilla ja varhaiskasvatuksessa. Lisäksi vahvistettiin kasvatus-, opetus- ja ohjaushenkilöstön turvallisuusosaamista sekä koulujen ja oppilaitosten turvallisuuskulttuuria mm. toteuttamalla Mapa-koulutusta sekä käynnistämällä Lasten ja nuorten turvallisuustiimin pilotointi.
27	Vahvistetaan oppilaiden oppimisen tukea ja oppilashuoltoa. Huolehditaan ns. positiivisen diskriminaation rahoituksesta tavoitellen jatko-opinnot mahdollistavan kielitaidon oppimista kaikille. Vahvistetaan vanhempien ja oppilaiden osallisuutta koulupolkuun.	Oppimisen tuen ja oppilashuollon vahvistaminen monialalaisen yhteistyön ja koulutuksen keinoin. Jatketaan positiivisen erityiskohtelun rahoituksella tehtävien toimien toteuttamista.	Toisen asteen oppimisen tuen ja ohjauksen strategia hyväksyttiin lautakunnassa 2/2024. Kasvatuksen ja opetuksen opiskeluhoitosuunnitelma hyväksyttiin lautakunnassa 6/2024. Käynnistettiin toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon kehittämiseksi. Perusopetuksen positiivisen erityiskohtelun rahoitusmallin uudistus toimeenpantiin lautakunnan päätöksen 6/2024 mukaisesti.

Talousarviolausekkeet

Toimielin	Talousarviolauseke	Toteutunut 31.12.2024
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Elämänsä alussa olevat turkulaiset ovat uuden Turun ytimessä. Lasten ja nuorten tarpeiden ymmärtäminen ja huomioiminen on meille entistä tärkeämpää ja siksi uudistamme palveluitamme. Viemme päätöksen työn lasten ja nuorten palveluiden toimintamallien sekä johtamisen uudistamiseksi vuoden 2024 aikana. Näin arjen tarpeet tulevat kaupungissa entistä paremmin kuulluksi. Arvioimme vuoden 2024 aikana Lasten ja nuorten yhteisvaikuttavan johtamisen mallin	Etenee suunnitelman mukaisesti: Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus ja siihen liittyvä yhteisvaikuttavan johtamisen kehittäminen tunnistetaan osana kaupungin vuosijohtamisen prosessia. Palvelualuejohtajista koostuva Lasten ja nuorten ydinryhmä on vakiinnuttanut paikkansa yhteisvaikuttavan ja yhteensovittavan johtamisen kehittämisen foorumina. Päätös lasten ja nuorten hyvinvointiverkoston jatkamisesta alueellisenä

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Toimielin	Talousarviolauseke	Toteutunut 31.12.2024
	toimivuuden ja linjaamme Lasten ja nuorten palveluiden toimintamallin, rakenteiden ja johtamisjärjestelmän uudistamisen periaatteet.	ekosysteeminä on tehty. Kaupungin oma lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja -kertomuksen ensimmäinen versio valmistui vuonna 2024 ja se hyväksytään Kulttuuri- ja nuorisolautakunnassa lokakuussa 2024. Joulukuussa 2024 päätettiin uusi lautakuntarakenne, jossa tulee olemaan 1.6.2025 alkaen suomen- ja ruotsinkielinen lasten ja nuorten palveluiden lautakunta. Lisäksi vuoden 2025 alussa päätettiin uudesta organisaatiosta. Uutena palvelukokonaisuutena organisaatioon tulee Lasten ja nuorten palvelukokonaisuus 1.6.2025 alkaen.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Kehitämme kasvatuksen ja opetuksen tilojen hallintaa tehokkaan tilojen käytön varmistamiseksi.	Työ on käynnissä Koulut alustana -projektissa. Uusien päiväkotitilojen myötä on luovuttu joistakin epätarkoituksenmukaisista tiloista. Tilakonseptointi on edennyt merkittävästi vuoden 2024 aikana. Varhaiskasvatuksen osalta tilakonseptointi on valmis päätöksentekoon.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Suunniteltaessa yksiköitä, jossa toimii sekä ruotsin- että suomenkielisiä ryhmiä varmistamme, että molemmat kieliryhmät ovat tasapainoisesti edustettuna suunnittelussa.	Ruotsin- ja suomenkielisen ympärivuorokautisen varhaiskasvatuksen toimintoja järjestettiin rinnakkain Kaskenmäen päiväkodissa (Akselintien väistötila) elokuusta alkaen lautakunnan päätöksen 4/2024 mukaisesti. Palveluverkkosuunnittelussa on huomioitu, että ruotsin- ja suomenkielistä toimintaa voisi olla rinnakkain samoissa päiväkoedeissa. Päätös tehtiin valtuuston kokouksessa 4/2024. Härkätien/Oxvägenin päiväkodista tehtiin rakentamispäätös.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Vähennämme segregaaation vaikutuksia vahvistamalla varhaiskasvatuksessa olevien monikielisten lasten suomen kielen taitoa. Varhaiskasvatuksessa olevien monikielisten lasten suomen kielen osaamista vahvistamme lisäämällä varhaiskasvatuksessa olevan henkilöstön kielitietoisuutta sekä henkilöstön suomenkielen osaamista koulutuksen ja ohjauksen keinoin.	Varhaiskasvatuksen henkilöstön kielitietoisuutta sekä suomen kielen osaamista vahvistettiin järjestämällä koulutuksia. Tavoitteena oli, että henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentamisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa. Kielitietoisessa varhaiskasvatuksessa tiedostetaan, että kielet ovat läsnä jatkuvasti ja kaikkialla.

Sopeuttamisohjelmatyön toimenpiteet

Lautakunta	Lauseke	Vaikutus käyttötalouteen/ investointiosaan, € Talousarvio 2024	Toteutunut 31.12.2024
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Henkilöstö; Työssäolopäivien lisääminen (menojen vähennys)	-200 000	Poissaolot ja sijaisten käyttö on vähentynyt.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Kasvatuksen ja opetuksen yksikkökustannusten tavoitteellistaminen verrokin edullisimpaan (menojen vähennys)	-1 000 000	Tavoite toteutui kesäkuun loppuun mennessä.

Muut talouteen kohdistuvat muutokset

Lautakunta	Lauseke	Vaikutus käyttötalouteen/ investointiosaan, € Talousarvio 2024	Toteutunut 31.12.2024
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Työväenopiston kurssimaksujen lisääminen maksuja korottamalla (tulojen lisäys)	90 000	Kurssimaksuja korotetaan pääasiassa syyslukukaudesta 2024 alkaen. Lyhytkurssien maksuja korotettiin jo tammikuusta 2024 alkaen. Syynä kasvaneet opiskelijamäärät ja korotetut kurssimaksut.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Arbiksen kurssimaksujen lisääminen maksuja korottamalla (tulojen lisäys)	10 000	Kurssimaksut on korotettu jo ja korotetaan

Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Lautakunta	Lauseke	Vaikutus käyttöalouteen/ investointiosaan, € Talousarvio 2024	Toteutunut 31.12.2024
			vielä vuoden aikana. Realistinen tavoite.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Varhaiskasvatuksen henkilöstökulujen vähentäminen päiväkotien käyttöasteita nostamalla (menojen vähennys)	-1 200 000	Käyttöaste on nostettu keväällä. Positiivinen trendi (LK) Tehokaampi täyttöaste lisää omalta osaltaan käyttöastetta. Kiinnitetään huomioita tarkemmin lakisääteiseen suhdeluukuun ja arvioidaan sen perustella todellinen tarve sijaasiin. Loma-aikojen tehokas suunnittelu.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Varhaiskasvatuksen vuokratyövoiman oston vähentäminen (menojen vähennys)	-200 000	Ruotsinkielisissä että suomen kielissä palveluissa tarkka ohjeistus ja seuranta koskien vuokratyövoiman käyttöä. Kiinnitetään huomioita tarkemmin lakisääteiseen suhdeluukuun ja arvioidaan sen perustella todellinen tarve sijaasiin.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Perusopetuksen henkilöstökulujen vähentäminen siten, että se huomioi koulujen nykyisen tilanteen ja tarpeet yhteisölliseen tukeen (menojen vähennys)	-900 000	Perusopetuksen oppilasmäärä on edelleen ripeästi kasvava maahanmuuton vuoksi. Tavoitteen toteuttaminen saattaa olla vaikea. Toimintakauden tilanne 2024–2025 vielä avoin. Erityislapsien määrä noussut ruotsinkielisellä puolella. Tavoitteen toteuttaminen erittäin vaikea saavuttaa sen takia.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Lukiokoulutuksen henkilöstökulujen vähentäminen, lukiokohtaiset budjetit (menojen vähennys)	-200 000	Lukiokoulutuksen aloituspaikkamäärää on päätetty kasvattaa elokuusta lukien: Luostarivuoren Lyseon lukio +30, Puolalanmäen lukio +10, Turun klassillinen lukio +10 ja Turun Suomalaisen Yhteiskoulun lukio +10 aloituspaikkaa lisää. Aloituspaikat on päätetty kasvattaa myös Katedralskolanissa. Opiskelijamäärä lisääntynyt ja henkilöstökulujen vähentäminen Katedralskolanissa on hyvin vaikea tavoite saavuttaa.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ammatillisen koulutuksen henkilöstökulujen vähentäminen siten, että sopeutus ei saa kohdistua nuorten koulutukseen (menojen vähennys)	-250 000	Nuorten koulutuksen yhteishaun 2024 mukaisesti otetaan kaikki suunnitellut aloituspaikat täyteen. Nuorten

Lautakunta	Lauseke	Vaikutus käyttö- louteen/ investointi- osaan, € Talousarvio 2024	Toteutunut 31.12.2024
			koulutusten tuntire- sursseja ei ole vähen- netty. Tällä hetkellä henkilöstökulut mene- vät budjetoidun mukai- sesti ja siinä on sisällä sopeutus. Tarkkai- lemme tilannetta kaik- kien yksiköiden osalta kuukausittain.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ammatillisen koulutuksen asiantuntijapalveluiden ostojen vähentäminen (menojen vähennys)	-20 000	Luovutaan ulkopuoli- sen (ajo-opetus) palve- luntuottajan sopimuk- sesta.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ammatillisen koulutuksen kalusto-ostojen vähentäminen (menojen vähennys)	-50 000	Sopeutus toteutuu al- kuperäiseen suunnitel- maan, mutta muutos investointikirjauksissa palvelualueella tuo li- sämenoja 390 000 €. Tä- tä menoa pyritään pienentämään käyttö- taloudessa tämän vuo- den aikana.
Kasvatus- ja opetuslautakunta	Ammatillisen koulutuksen aineiden ja tarvikkeiden ostojen vähentäminen (menojen vähennys)	-80 000	Työaineista ja työväli- aineista opetuksessa py- ritään säästämään mutta liiketoimintaan liittyvät elintarvikkeet esim. ylittävät budjetin.

Talouden tavoitteet

Käyttötalouden ja investointien määrärahat ja tuloarviot, 1 000 €

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Käyttötalouso- sita sitovuustaso toimintakate	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset 2024	Talousarvio muutoksineen 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
Toimintatulot	22 439	0	22 439	26 868	4 429
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	30	30
Toimintamenot	-397 715	-11 680	-409 395	-415 790	-6 395
TOIMINTAKATE	-375 276	-11 680	-386 956	-388 892	-1 936

Investointiosa sitovuustaso brutto	Talousarvio 2024	Talousarvio muutokset 2024	Talousarvio muutoksineen 2024	Toteutuma 2024	Poikkeama
Investointimenot	-5 880	0	-5 880	-2 884	2 996
Rahoitusosuudet	0	0	0	0	0
Luovutustulot	0	0	0	0	0
NETTO	-5 880	0	-5 880	-2 884	2 996